

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 19Csp/52/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118230056
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Kuzmová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2021:6118230056.14

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra sudkyňou JUDr. Luciou Kuzmovou v spore žalobcu: PLENKALL a.s., IČO: 36 706 639, so sídlom Macharova 1104/3, 851 01 Bratislava, proti žalovanej: Marianna X., nar. X.X.XXXX, bytom D. XX/X, XXX XX A., zast. JUDr. Pavlom Gráčíkom, advokátom, IČO: 51 721 554, so sídlom Farská 40, 949 01 Nitra, o žalobe žalobcu o zaplatenie sumy 4 550 eur s príslušenstvom a o vzájomnej žalobe žalovanej o zaplatenie sumy 1 119,82 eur, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu zamietá.

II. Žalobca je povinný zaplatiť žalovanej sumu vo výške 1 119,82 eur, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Z konania o žalobe má žalovaná voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie ako aj nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, o výške ktorej bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

IV. Z konania o vzájomnej žalobe má žalovaná voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie ako aj nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, o výške ktorej bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou Okresnému súdu Banská Bystrica v rámci upomínacieho konania sa právny predchodca žalobcu - obchodná spoločnosť Plenkall Money, s.r.o., IČO: 04 092 155, so sídlom Růžová 951/13, 110 00 Praha, Česká republika domáhal, aby súd zaviazal žalovanú povinnosťou zaplatiť mu sumu 4 550 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 4 550 eur odo dňa 15.2.2018 do zaplatenia, ako aj náhradu trov súdneho konania.

2. Svoj nárok voči žalovanej si predchodca žalobca uplatnil s poukazom na zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX, ktorú so žalovanou uzavrel dňa 4.3.2016. V žalobe uviedol, že žalovanej bola zmluva zaslaná e-mailom, žalovaná mala možnosť zmluvu si preštudovať a s kýmkoľvek skonzultovať jej obsah. Po preštudovaní zmluvy boli do nej žalovanou doplnené jej osobné údaje a číslo bankového účtu pre zaslanie úverovej sumy. V sídle žalobcu bola zmluva vytlačená a ako doporučená zásielka bola zaslaná žalovanej. Žalobca dokumenty doručil ďalej notárskemu úradu, kde bola dňa 23.3.2016 spísaná notárska zápisnica a následne žalobca poskytol žalovanej úver. Žalovaná porušila dohodnutý splátkový kalendár a dostala sa do omeškania s plnením svojho peňažného záväzku. Žalobca žalovanú opakovane vyzýval k úhrade dlžnej sumy, a to i listom zo dňa 8.2.2018. Ku dňu 15.2.2018 žalobca úver zosplatnil. Úhrady istiny poskytnutého úveru vo výške 4 550 eur sa žalobca voči žalovanej domáha v tomto konaní.

3. Okresný súd Banská Bystrica vo veci vydal pod sp. zn. 23Up/118/2018 platobný rozkaz, ktorým žalobe v plnom rozsahu vyhovel. Pretože voči platobnému rozkazu podala žalovaná v zákonnej lehote odpor, platobný rozkaz sa zo zákona zrušil. Žalobca následne navrhol pokračovať v konaní a vec bola postúpená Okresnému súdu Nitra ako súdu miestne príslušnému podľa ustanovení zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP).

4. Žalovaná v konaní žiadala žalobu zamietnuť. Uplatnila si nárok na zaplatenie sumy vo výške 1 119,82 eur, ktorá suma má predstavovať bezdôvodné obohatenie žalobcu získané tak, že žalovaná mu splácaním úveru zaplatila viac, ako bola povinná.

5. Súd prvej inštancie spor rozhodol rozsudkom 19Csp/52/2018-179 zo dňa 2.1.2020 tak, že žalobu zamietol (I. výrok), žalobcovi uložil zaplatiť žalovanej titulom bezdôvodného obohatenia sumu vo výške 1 119,82 eur (II. výrok) a žalovanej priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu s tým, že o ich výške bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením (III. výrok).

6. Voči rozsudku súdu prvej inštancie podal žalobca odvolanie. Namietal, že súd prvej inštancie si zamenil alebo zľúčil českú spoločnosť Plenkall Money s.r.o., IČO: 040 92 155 a slovenskú spoločnosť PLENKALL SK s.r.o., IČO: 46 699 864. Súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil, že strany sa vopred nedohodli o tom, podľa ktorého práva sa budú riadiť a tvrdil, že zmluvné strany sa dohodli na tom, že zmluvné strany uzatvárajú zmluvu na základe žiadosti príjemcu v zmysle zákona 145/2010 Sb. o spotrebiteľských úväroch České republiky. Žalobca zdôraznil, že žalovaná mala možnosť si zmluvu si preštudovať a s kýmkoľvek jej obsah skonzultovať, pretože jej bola zaslaná e-mailom. Žalovaná mohla tiež upravovať obsah zmluvy. Žalobca len akceptoval obsah zmluvy, ktorú si žalovaná preštudovala, oboznámila sa so zmluvnými podmienkami a odsúhlasila ju. Zmluva bola v sídle poskytovateľa vytlačená a doporučené zaslaná na adresu žalovanej. Keďže túto zmluvu mala žalovaná k dispozícii v listinnej forme a mohla si ju opäť preštudovať a s kýmkoľvek sa poradiť, mohla sa opäť rozhodnúť, či jej zmluvné podmienky vyhovovali. K záverom súdu o refinancovaní poskytnutého úveru zvýraznil, že sa jedná o dve úplne iné právnické osoby z rôznych štátov, ktoré nemajú majetkové prepojenie, keďže vlastníkom obchodných podielov sú úplne odlišné osoby z dvoch odlišných štátov. Argument, že majú podobné meno a rovnakého konateľa nemôže viesť k záveru, že ide o rovnakého poskytovateľa úveru. Nejednalo sa preto o refinancovanie, ale je to vyplatenie úveru poskytnutého jednou slovenskou spoločnosťou, ktorá mala vo svojom predmete podnikania poskytovanie úverov a v čase poskytnutia úveru mala na toto poskytovanie oprávnenie od NBS, iným poskytovateľom z iného štátu, ktorý má tak isto v predmete podnikania poskytovanie úverov a na svojom území povolenie na poskytovanie úverov. Žalobca zdôraznil, že žiaden zákon nijako nezakazuje, aby si občan EÚ mohol čerpať úver v inom štáte EÚ. Žalobca ďalej namietal, že súd pri svojom rozhodovaní vôbec neprihliadal na skutočnosť, že k úveru bola spísaná notárska zápisnica, ktorá je podľa neho nad zákonom. Notársku zápisnicu považuje za záväzný dokument, ktorý nebol ničím spochybnený, a preto by súd mal na jej obsah prihliadať. K odôvodneniu súdu o tom, že v zmluve je uvedená Slovenská obchodná inšpekcia, čo poukazovalo na skutočnosť, že úverová zmluva sa riadi slovenským právom podľa zák. č. 129/2010 Z. z. uviedol, že ak zahraničný subjekt poskytuje služby alebo dodáva tovar do inej členskej krajiny EÚ, bolo jeho zákonnou povinnosťou upozorniť spotrebiteľa, že sa môže domáhať svojich práv na orgáne, ktorý rieši danú problematiku v rámci jeho domovskej krajiny a tým je SOI SK. Táto skutočnosť nemala iný ako informačný význam. V danom prípade považuje žalobca za podstatné, že žalovaná si požičala peniaze a tie bolo potrebné splatiť a žalovaná si bola toho vedomá. Poukázal na vyjadrenie právneho zástupcu žalovanej, ktorý sa umožnenia splácania dlžnej sumy domáhal v záverečnej reči.

7. Dňa 15.2.2020 bolo súdu doručené podanie žalobcu, ktorým súdu oznámil, že mu bola postúpená pohľadávka spoločnosti Plenkall Money, s.r.o., Praha, IČO: 04092155 (pôvodný žalobca) Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 14.2.2020. Žalobca v podaní uviedol, že dňom 14.2.2020 vstúpil do všetkých existujúcich právnych vzťahov ohľadom pohľadávky uplatňovanej voči žalovanej v tomto konaní a bude v konaní pokračovať ako účastník namiesto spoločnosti Plenkall Money s.r.o.

8. Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu navrhovala, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil považujúc rozhodnutie za vecne správne. Uviedla, že súd prvej inštancie jasne v rozsudku rozlišoval českú a slovenskú spoločnosť. Zmluva bola uzatvorená na Slovensku, kde môžu poskytovať úvery len tie subjekty, ktoré na to majú oprávnenie od Národnej banky Slovenska. Notárska zápisnica bola uzatvorená v deň uzatvorenia úverovej zmluvy a žalovaná ňou mala uznať sumu, ktorá jej v čase jej uzavretia nebola

poskytnutá. Žalovaná tak nemohla právne perfektne uznať dlh, ktorý v čase uznania neexistoval. Podľa textu notárskej zápisnice jej mal žalobca poskytnúť 4 550 eur a mala do roku 2023 splatiť sumu 5 687,10 eur, pričom túto sumu už v marci 2016 uznala.

9. O odvolaní žalobcu rozhodol Krajský súd v Nitre uznesením č. k. 6CoCsp/12/2020-247 zo dňa 29.1.2021. Odvolací súd vo výroku I. uznesenia rozhodol o pokračovaní v konaní s právnym nástupcom žalobcu Plenkall Money, s.r.o., so sídlom Praha, Ružová 951/13, Česká republika, IČO: 04 092 155, a to: PLENKALL a.s., so sídlom Bratislava, Macharova 1104/3, IČO: 36 706 639. Vo výroku II. odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V odôvodnení uznesenia odvolací súd poukázal na nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie, ktorý rozhodoval o vzájomnej žalobe žalovanej, hoci žalovaná takýto úkon počas konania ani neučinila. Súdu prvej inštancie tak bolo odvolacím súdom uložené v ďalšom konaní opätovne posúdiť nárok žalobcu a stanovisko žalovanej a vysporiadať sa s otázkou, či sa z jej strany jednalo o kompenzačnú námietku alebo o vzájomnú žalobu.

10. Po vrátení spisu odvolacím súdom súd prvej inštancie umožnil stranám sporu sa v konaní písomne vyjadriť a spor opäť prejednal na pojednávaní.

11. V písomnom podaní zo dňa 19.3.2021 žalovaná uviedla, že od žalobcu sa domáha zaplatenia sumy vo výške 1 119,82 eur titulom bezdôvodného obohatenia, pretože žalobcovi uhradila sumu vo výške 1 340,80 eur, pričom zo strany žalobcu jej bola poskytnutá len suma vo výške 220,98 eur. Rozdiel, teda suma 1 119,82 eur predstavuje bezdôvodné obohatenie žalobcu. Žalovaná zdôraznila, že tento nárok si uplatňuje ako vzájomnú žalobu. Žalovaná považuje zmluvu o úvere za neplatný právny úkon, pretože predchodca žalobcu nemal oprávnenie na poskytovanie spotrebiteľských úverov.

12. Žalobca vo vyjadrení zo dňa 28.4.2021 uviedol, že úverová zmluva spĺňa všetky náležitosti, ktoré vyžaduje slovenská i česká právna úprava, opakovane poukázal na význam notárskej zápisnice, ktorú považuje za nespochybnú ako aj na platobný rozkaz Okresného súdu Banská Bystrica, ktorý bol v tejto veci pod sp. zn. 23Up/118/2018 vydaný. Žalovaná najprv čerpaná úver od spoločnosti PLEKALL SK s.r.o. so sídlom v Bratislave, ktorá v tom čase mala registráciu v NBS a neskôr požiadala o refinancovanie Plenkall Money s.r.o. so sídlom v Prahe, ktorá mala v čase čerpania úveru platnú registráciu podľa právnej úpravy Českej republiky. Úver poskytnutý spoločnosťou PLENKALL SK s.r.o. Slovensko bol vyplatený spoločnosťou Plenkall Money s.r.o. Česká republika v plnej výške, teda v sume 4 244,02 eur. Žalovaný poukázal na trestné konanie vedené pod ČVS: ORP-160/4-VYS-NR-2021 na Okresnom riaditeľstve Policajného zboru v Nitre voči žalovanej, ktorá sa mala dopustiť trestného činu úverového podvodu a neoprávneného obohatenia, v ktorom bola ustálená škoda vo výške 4 142,30 eur.

13. Žalovaná ďalej v konaní namietala nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, pretože k zmene na strane žalobcu mohlo dôjsť len na základe návrhu. Pokiaľ ide o žalobcom uvádzané trestné konanie, poukázala na uznesenie Okresnej prokuratúry Nitra č. k. 2Pv147/21/4403-3 zo dňa 19.5.2021, ktorým jej bolo zrušené obvinenie z dôvodu nezákonnosti.

14. Súd spor opäť prejednal na pojednávaní za účasti zástupcu žalobcu a právneho zástupcu žalovanej.

15. Zástupca žalobcu na pojednávaní zotrval na podanej žalobe. Uviedol, že sa pokúšal dohodnúť sa s protistranou, ktorej navrhoval, že by súhlasil so zaplatením sumy vo výške 2 000 eur, s čím právny zástupca žalovanej nesúhlasil. V rozsudku súdu prvej inštancie boli pomiešané zmluvy. Právny vzťah medzi stranami sa má posudzovať v zmysle ustanovení českého práva, toto podľa zástupcu žalobcu konštatoval aj krajský súd v článku 13 rozsudku. Celý úverový vzťah posvätil notár, ktorý spísal notársku zápisnicu a táto je právoplatná a nespochybniteľná. Bola spísaná medzi štátnym notárom a žalovanou. V tejto notárskej zápisnici žalovaná uznala svoj záväzok, ktorý vyplynul zo zmluvy. Notárska zápisnica je nad zákonom, je výslovným želaním osoby, ktorá sa v nej zaviazala. Novým úverom bol splatený predchádzajúci úver slovenskej firme a tá zmluva bola splatená 24.3.2016. Žalovaná mala zmluvu rozporovať v premlčacej dobe 2 roky odo dňa 24.3.2016. Žalovaná to však neurobila a tým pádom tam suma ostala tak, ako tam je. Nie je možné spochybňovať sumu 4 550 eur. Okresný súd Banská Bystrica vydal platobný rozkaz na základe predložených dôkazov. Odpor nebol podaný v tom smere, že by firma neexistovala alebo žalovanej neposkytla úver. Žalovaná sa bránila iba tým, že nemá peniaze a nemá ako splácať. Podali podnet na trestné stíhanie žalovanej. Po ukončení vyšetrovania policajt vydal uznesenie,

že skutok sa nestal. Voči tomuto uzneseniu podali sťažnosť a spis bol postúpený na okresnú prokuratúru. Okresná prokuratúra vydala dňa 19.5.2021 uznesenie, kde zrušila zamietavé stanovisko policajta a postúpila to na ďalšie konanie. Tam to prevzal OR PZ, Odbor kriminálnej polície Nitra, kde momentálne vyšetrovateľ začal trestné stíhanie pre úverový podvod voči žalovanej, kde bolo zistené, že údaje, ktoré žalovaná predložila v čestnom vyhlásení, nie sú pravdivé. Toto konanie momentálne beží. Škoda bola vyčíslená na sumu vo výške 4 142,60 eur. Zástupca žalobcu zosumarizoval celkovo 5 rozhodnutí, ktoré majú potvrdzovať, že žalobca je v práve. Tým prvým rozhodnutím je notárska zápisnica, tým druhým rozhodnutím je platobný rozkaz Okresného súdu Banská Bystrica, tretím rozhodnutím je uznesenie Okresnej prokuratúry Nitra zo dňa 19.5.2021, ktoré je právoplatné, štvrtým rozhodnutím je uznesenie o začatí trestného stíhania vo veci úverového podvodu, piatym rozhodnutím uznesenie Krajského súdu v Nitre.

16. Právny zástupca žalovanej na pojednávaní reagoval na prednes zástupcu žalobcu, ktorý označil za zoskupenie ani nie poloprávd takého obsahu, v ktorom je ťažko nájsť skutkovo korektné tvrdenia. Pokiaľ poukazuje na rozhodnutie Okresnej prokuratúry Nitra zo dňa 19.5.2021, tak v tomto rozhodnutí sa uvádza, že sa zrušuje ako nezákonné také rozhodnutie, ktorým bolo žalovanej vznesené obvinenie. Za právne nekorektné považuje poukazovanie na údajnú nesprávnu analýzu zo strany súdu prvej inštancie poukazovaním na bod 13 rozsudku, pričom je zrejmé, že tento rozsudok obsahuje aj bod 14, ktorý je doplnením bodu 13 a z neho jasne vyplýva, ako súd rozhodné právo určil a že to urobil správne. Nemožno vychádzať z toho, že by jednoduchým dohodnutím si cudzieho práva hoci aj v podobe či už zmluvy alebo notárskej zápisnice, ktorá nijako nie je nad zákonom, bolo možné obísť kogentné ustanovenia unijného práva v podobe nariadenia a z neho vychádzajúcich ustanovení vnútroštátneho práva. Žalobcom ostalo opomenuté takmer celé odôvodnenie rozsudku, ktoré právny zástupca žalovanej považuje za dostatočne erudované a odôvodnené. Odvolacím súdom vytýkané formálne nedostatky považuje právny zástupca žalobcu za odstránené a navrhuje, aby súd rozhodol rovnako ako v predchádzajúcom rozsudku.

17. Súd tu zhŕňa v priebehu konania zistený skutkový stav:

18. Na základe zmluvy o úvere zo dňa 26.1.2015 uzavretej medzi žalovanou ako príjemcom úveru a poskytovateľom úveru PLENKALL SK s.r.o., IČO: 46 699 864 so sídlom Macharova 1104/3, 851 01 Bratislava ako veriteľom bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 1 500 eur (ďalej len zmluva o úvere č. 1). Žalovaná bola v zmysle tejto zmluvy povinná úver splácať v 48 mesačných splátkach po 89,22 eur. Celková suma, ktorú sa tak žalovaná zaviazala zaplatiť bola vo výške 4 282,56 eur (48 x 89,22 eur = 4 282,56 eur).

19. Dňa 4.3.2016 žalovaná ako príjemca úveru uzavrela zmluvu o spotrebiteľskom úvere k žiadosti č. 1008011488 s pôvodným žalobcom v tomto konaní - spoločnosťou Plenkall Money s.r.o., IČO: 04092155, so sídlom Růžová 951/13, 1100 Praha, Česká republika ako poskytovateľom úveru (ďalej len ako zmluva o úvere č. 2). V tejto zmluve je uvedené, že sa uzatvára na základe žiadosti príjemcu v zmysle zákona č. 145/2010 Sb. o spotrebiteľských úveroch České republiky. Úver je poskytovaný s miestnou príslušnosťou v sídle poskytovateľa v rámci voľného pohybu služieb v EU. Podľa čl. I. tejto zmluvy sa na základe žiadosti klienta poskytovateľ zaväzuje poskytnúť bezúčelový spotrebiteľský úver vo výške 4 550 eur a príjemca sa zaväzuje tento úver splatiť v plnej výške vrátane odplaty a príslušenstva. V čl. II. zmluvy je uvedené, že z úveru bude refinancovaný - splatený predchádzajúci úver vo výške 4 244,02 eur a suma 305,98 eur bude v prospech príjemcu úveru. Žalovaná sa v úverovej zmluve zaviazala splatiť úver v 90 mesačných splátkach po 63,19 eur, čo predstavuje celkovú sumu 5 687,10 eur. Žalobca k zmluve predložil tlačivo označené ako posúdenie schopnosti spotrebiteľa (hodnotenie bonity) splácať spotrebiteľský úver v zmysle § 7 zákona o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov č. 129/2010 Z. z.

20. Dňa 23.3.2016 bola notárom JUDr. Milošom Kaanom, notárom so sídlom v Bratislave spísaná notárska zápisnica N 274/2016, v ktorej žalovaná ako povinná osoba vyhlásila, že na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere k žiadosti č. 1008011488 zo dňa 4.3.2016 medzi ňou ako príjemcom úveru a spoločnosťou Plenkall Money s.r.o., Růžová 951/13, Nové Město, 110 00 Praha 1, Česká republika, IČO: 04092155 ako poskytovateľom úveru sa oprávnená osoba zaviazala poskytnúť povinnej osobe úver vo výške 4 550 eur. Žalovaná ako povinná osoba vyhlásila, že po tom, čo jej oprávnená osoba poskytne úver, uznáva svoju povinnosť splatiť povinnej osobe poskytnutý úver a odplatu za poskytnutie

úveru vo výške 5 687,10 eur v 90 pravidelných rovnomerných mesačných splátkach vo výške 63,19 eur splatných vždy v 4. kalendárny deň v kalendárnom mesiaci, pričom 1. splátka je splatná dňa 4.4.2016 a 90. splátka je splatná 4.9.2023 vkladom alebo prevodom na účet oprávnenej osoby, resp. v prípade omeškania uhradiť celú dlžnú sumu a sankčný úrok z omeškania vo výške 5,25 % ročne z dlžnej sumy do 7 dní odo dňa doručenia výzvy oprávnenej osoby na plnenie.

21. Z výpisu účtu žalovanej ako aj z informácie o transakcii na účte mal súd preukázané, že žalovanej bola dňa 29.3.2016 pripísaná na účet suma 220,98 eur. Pri popise platby je uvedené PLENKALL SK s.r.o.

22. Z výpisu z úveru č. 1008010162 predloženého žalobcom (č. l. 108 spisu) vyplýva, že žalobca eviduje poskytnutie úveru žalovanej veriteľom PLENKALL SK s.r.o. v sume 1 500 eur. Celková hodnota úveru bola 4 282,56 eur a žalovaná vykonala na tento úver jednu splátku, a to dňa 27.2.2015 v sume 38,54 eur. Žalobca ku dňu 4.3.2016 evidoval neuhradenú sumu tohto úveru vo výške 4 244,02 eur

23. Žalobca ďalej súdu predložil výpis z úveru č. 1008011488 poskytnutého veriteľom Plenkall Money s.r.o. v sume 4 550 eur (č. l. 109 spisu). V tomto výpise je poznámka o sume 4 211,02 eur - refinancovanie a sume 305,98 eur - na bankový účet. Celková hodnota predstavuje 5 687,10 eur. Splátky žalovanej eviduje žalobca nasledovne: dňa 27.5.2016 v sume 126,38 eur, dňa 23.6.2016 v sume 91,89 eur, dňa 22.7.2016 v sume 63,19 eur, dňa 1.9.2016 v sume 73,79 eur, dňa 16.11.2016 v sume 126,38 eur, dňa 4.1.2017 v sume 100,89 eur, dňa 31.3.2017 v sume 189,57 eur, dňa 8.6.2017 v sume 189,57 eur, dňa 22.6.2017 v sume 63,19 eur, dňa 21.7.2017 v sume 63,19 eur, dňa 24.8.2017 v sume 63,19 eur, dňa 24.10.2017 v sume 126,38 eur a dňa 28.2.2018 v sume 63,19 eur. V dokumente je ďalej uvedený aktuálny stav 4 346,30 eur.

24. Z uznesenia Okresnej prokuratúry Nitra sp. zn. 2Pv 147/21/4403-3 zo dňa 19.5.2021 súd zistil, že týmto uznesením prokurátor zrušil uznesenie vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Nitre, Odboru kriminálnej polície sp. zn. ORP-160/4-VYS-NR-21 z 28.4.2021, ktorým bolo žalovanej vznesené obvinenie pre prečin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona z dôvodu jeho nezákonnosti (č. l. 297 spisu).

25. Vzhľadom k tomu, že žalobca nie je pôvodným veriteľom pohľadávky zo zmluvy o úvere č. 2 uzavretej so žalovanou, ale veriteľom sa stal až na základe zmluvy o postúpení pohľadávky, súd prednostne skúmal, či žalobca je, resp. nie je aktívne vecne legitimovaným subjektom v predmetnej právnej veci. Aktívnu vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúmanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou súdneho konania (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. 6. 2010, sp. zn. 2Cdo 205/2009).

26. Podľa § 524 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

27. Súd mal z listinných dôkazov predložených žalobcom preukázané, že dňa 14.2.2020 bola medzi pôvodným žalobcom - obchodnou spoločnosťou Plenkall Money s.r.o., Růžová 951/13, Nové Město, 110 00 Praha 1, Česká republika, IČO: 04092155 ako postupcom a spoločnosťou PLENKALL a.s., IČO: 36 706 639 so sídlom Macharova 1104/3, 851 01 Bratislava ako postupníkom uzavretá zmluva o postúpení pohľadávky voči žalovanej na základe zmluvy o úvere č. 1008011488 zo dňa 4.3.2016. Dňa 15.2.2020 žalobca zaslal súdu oznámenie o postúpení pohľadávky, v ktorom zároveň uviedol, že spoločnosť PLENKALL a.s. dňom 14.2.2020 vstúpila do všetkých existujúcich právnych vzťahov vo veci pohľadávky uplatňovanej voči žalovanej titulom nesplateného úveru č. 1008011488, je právnym nástupcom spoločnosti Plenkall Money s.r.o. Praha a bude v konaní ako účastník pokračovať namiesto tejto spoločnosti.

28. O pokračovaní v konaní s právnym nástupcom pôvodného žalobcu Plenkall Money s.r.o. so sídlom v Prahe, a to spoločnosťou PLENKALL a.s. so sídlom v Bratislave bolo rozhodnuté uznesením Krajského súdu v Nitre zo dňa 29.1.2021 č. k. 6CoCsp/12/2020-247.

29. S poukazom na vyššie uvedenú zmluvu o postúpení pohľadávky mal súd preukázané, že na spoločnosť PLENKALL a.s. so sídlom v Bratislave boli prevedené práva a povinnosti pôvodného žalobcu zo zmluvy o úvere č. 2 uzavretej so žalovanou. Spoločnosť PLENKALL a.s. so sídlom v Bratislave (žalobca) je tak aktívne legitimovaná na uplatnenie nároku na zaplatenie dlžnej sumy, ktorej sa voči žalovanej titulom zmluvy o úvere č. 2 domáha a zároveň je pasívne vecne legitimovaná v konaní o vzájomnej žalobe žalovanej, ktorou zasa žalovaná žiada, aby jej boli preplatky, ktoré titulom zmluvy o úvere č. 2 uhradila, vrátené.

30. Pretože zmluva o úvere č. 2 bola uzavretá medzi subjektami, ktoré majú sídlo a bydlisko na území rôznych štátov, súd prvej inštancie považoval za potrebné v prvom rade ustáliť, podľa ktorého právneho poriadku sa bude právny vzťah vzniknutý na základe zmluvy o úvere č. 2 posudzovať. Uvedenú zmluvu uzavrela žalovaná ako dlžník a spotrebiteľ s právnym predchodcom žalobcu, ktorý vystupoval ako veriteľ (poskytovateľ úveru), ktorý úver poskytoval v rámci predmetu svojej obchodnej či inej podnikateľskej činnosti, teda vystupoval ako dodávateľ. Skutočnosť, že zmluva o úvere je zmluvou spotrebiteľskou nebola v konaní sporná, táto skutočnosť vyplýva aj zo samotného označenia zmluvy na jej prvej strane, kde je uvedené, že ide o Zmluvu o spotrebiteľskom úvere k žiadosti č. 1008011488. Pretože žalovaná v danom právnom vzťahu vystupovala ako spotrebiteľ, je potrebné aplikovať na tento právny vzťah právne normy spotrebiteľského práva.

31. Podľa čl. 3 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 593/2008 zo 17. júna 2008 o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky (ďalej len Nariadenie Rím I.) sa zmluva sa spravuje právnym poriadkom, ktorý si zvolia zmluvné strany. Voľba musí byť urobená výslovne alebo jasne preukázaná ustanoveniami zmluvy alebo okolnosťami prípadu. Zmluvné strany si môžu zvoliť právny poriadok, ktorým sa bude spravovať celá zmluva alebo len jej časť.

32. Podľa čl. 6 ods. 1 Nariadenia Rím I. bez toho, aby boli dotknuté články 5 a 7, zmluva uzavretá fyzickou osobou na účel, ktorý sa môže považovať za patriaci do oblasti mimo jej predmetu činnosti alebo výkonu povolania (ďalej len „spotrebiteľ“), s inou osobou, ktorá koná v rámci svojho predmetu činnosti alebo výkonu povolania (ďalej len „podnikateľ“), sa spravuje právnym poriadkom krajiny obvyklého pobytu spotrebiteľa za predpokladu, že podnikateľ

a) vykonáva svoju obchodnú alebo podnikateľskú činnosť v krajine obvyklého pobytu spotrebiteľa alebo
b) akýmkoľvek spôsobom smeruje takú činnosť na túto krajinu alebo niekoľko krajín vrátane tejto krajiny a zmluva patrí do rozsahu tejto činnosti.

33. Podľa čl. 6 ods. 2 Nariadenia Rím I. bez ohľadu na odsek 1 si strany môžu v súlade s článkom 3 zvoliť rozhodné právo pre zmluvu, ktorá spĺňa požiadavky odseku 1. Takáto voľba rozhodného práva však nesmie zbaviť spotrebiteľa ochrany, ktorú mu poskytujú také ustanovenia, od ktorých sa nemožno odchyliť dohodou podľa práva, ktoré by v prípade absencie voľby bolo na základe odseku 1 rozhodným.

34. Z citovaných ustanovení Nariadenia Rím I. vyplýva, že zmluvné strany sa aj v prípade, ak ide o právny vzťah spotrebiteľský, majú možnosť dohodnúť na tom, ktorým právnym poriadkom sa bude ich právny vzťah spravovať (majú možnosť voľby práva). V prípade, ak tak strany neučinia, je potrebné určiť právny poriadok podľa čl. 6 ods. 1 Nariadenia Rím I.

35. V danom prípade súd dospel k záveru, že žalovaná sa s poskytovateľom úveru na voľbe práva nedohodli. Voľba práva musí byť v súlade s vyššie citovanými ustanoveniami Nariadenia Rím I. výslovná a jednoznačná, čo v prejednávanej zmluve nebolo dodržané. Na prvej strane zmluvy o úvere č. 2 je síce uvedené, že poskytovateľ úveru a príjemca úveru zmluvu uzatvárajú v zmysle zákona č. 145/2010 Sb. o spotrebiteľských úveroch České republiky, toto ustanovenie nie je možné chápať ako voľbu práva. Je potrebné poukázať na skutočnosť, že zmluva o úvere č. 2 má formulárový charakter, uvedená veta bola súčasťou zmluvy vopred pripravenej, žalovaná si ju osobitne nevyjedнала a nemala možnosť ju nijako ovplyvniť. Táto veta podľa názoru súdu splynula s ďalším textom zmluvy bez toho, aby žalovanej umožnila vyhodnotiť dôsledky podriadenia zmluvného vzťahu pod právny poriadok inej krajiny, ako bola krajina jej obvyklého pobytu. Súd konštatuje, že po preskúmaní jednotlivých článkov zmluvy o úvere č. 2 súd nemal preukázaný taký prejav vôle strán, ktorým by sa strany výslovne a jednoznačne dojednali na voľbe právneho poriadku. Z vyššie citovaných ustanovení čl. 6 ods. 1, 2 nariadenia Rím I. vyplýva, že pokiaľ nedošlo k voľbe práva, je potrebné žalovaný nárok po právnej stránke posúdiť podľa právneho

poriadku krajiny obvyklého pobytu žalovanej ako spotrebiteľa, čo je v tomto prípade slovenský právny poriadok. Zmluvu o úvere preto vzhľadom na vyššie uvedené závery súd posudzoval podľa ustanovení slovenských právnych predpisov platných a účinných v čase vzniku zmluvného vzťahu.

36. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

37. Podľa § 52 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

38. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

39. Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

40. Podľa § 1 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov platného a účinného v čase uzavretia spotrebiteľskej zmluvy (ďalej len zák. č. 129/2010 Z. z.), tento zákon upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

41. Podľa § 1 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z. spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

42. Podľa § 9 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

43. Podľa § 11 ods. 3 zák. č. 129/2010 Z. z. ak osoba v zmluve o spotrebiteľskom úvere označená ako veriteľ neoprávnené poskytne spotrebiteľský úver bez povolenia podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu, uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere je neplatná. Ak vznikne spotrebiteľovi povinnosť vydať poskytnuté finančné plnenie, osoba v neplatnej spotrebiteľskej zmluve označená ako veriteľ je povinná umožniť spotrebiteľovi uhradiť len skutočne poskytnuté finančné plnenie v splátkach a lehote, ktorá však nesmie byť kratšia ako lehota, v ktorej by mal spotrebiteľ vrátiť finančné plnenie, ak by neexistoval dôvod neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ak sa nedohodnú inak; tým nie je dotknuté právo spotrebiteľa vrátiť poskytnuté finančné plnenie naraz.

44. S poukazom na právne závery súdu o podriadení zmluvného vzťahu medzi žalovanou a právnym predchodcom žalobcu (spoločnosťou Plenall Money s.r.o. so sídlom v Prahe) právnemu poriadku Slovenskej republiky bolo potrebné, aby poskytovateľ úveru splnil podmienky zákona č. 129/2010 Z. z. Tento zákon v ustanovení § 11 ods. 3 podmieňuje platnosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere existenciou platného povolenia pre veriteľa úveru udeleného Národnou bankou Slovenska. Za situácie, že úver bol spotrebiteľovi poskytnutý subjektom, ktorý v čase jeho poskytovania nemal príslušné povolenie poskytovať úver, je zmluva o spotrebiteľskom úvere absolútne neplatná. Žalovaná v priebehu konania spochybnila oprávnenie právneho predchodcu žalobcu poskytovať spotrebiteľské úvery. Právny predchodca žalobcu na túto námietku nepredložil súdu nijaký dôkaz, ktorým by existenciu povolenia

poskytovať spotrebiteľské úvery preukázal. Na svoju obranu len poukázal na už vyššie uvedenú vetu na prvej strane zmluvy o úvere pojednávajúcu o podriadení zmluvy režimu českého zákona č. 145/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, teda vôbec neuviedol, že mu povolenie poskytovať úvery bolo vydané. Súd vzhľadom na vyššie uvedené konštatuje, že právny predchodca žalobcu povolenie poskytovať spotrebiteľské úvery nepreukázal, preto je zmluva o úvere č. 2 s poukazom na ustanovenie § 11 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z. z. absolútne neplatný právny úkon. Absolútne neplatná zmluva nemohla medzi žalovanou a právnym predchodcom žalobcu založiť práva a povinnosti tak, ako sú v tejto zmluve uvedené. Právnomu predchodcovi žalobcu tak nevznikol nárok na splácanie splátok v zmluve uvedenej výške a v súlade s ustanovením § 457 Občianskeho zákonníka mu voči žalovanej vznikol len nárok na vrátenie toho, čo žalovanej titulom neplatnej zmluvy poskytol.

45. Súd ďalej skúmal, aká suma peňažných prostriedkov bola na základe zmluvy o úvere č. 2 žalovanej skutočne poskytnutá. V čl. II. zmluvy o úvere č. 2 je uvedené, že z úveru bude refinancovaný - splatený predchádzajúci úver vo výške 4 244,02 eur a suma 305,98 eur bude v prospech príjemcu úveru. Vzhľadom na uvedené žalobca tvrdil, že žalovanej bola na základe zmluvy o úvere č. 2 poskytnutá suma vo výške 4 550 eur (4 244,02 eur + 305,98 eur = 4 550 eur). Tieto tvrdenia však žalobca nepreukázal. Zo zmluvy o úvere č. 2 nevyplývajú žiadne ďalšie údaje o tom, aký úver mal byť zmluvou o úvere č. 2 splatený. Súd uvádza, že platná právna úprava nevyklučuje poskytnutie úveru takým spôsobom, že novým úverom sa refinancuje skôr poskytnutý úver dlžníka. Aj samotný zákon č. 129/2010 Z. z. ako spôsoby (formy) poskytnutia spotrebiteľského úveru (po prijatí regulácie v tejto otázke od 23.12.2015) pripúšťa prevod na platobný účet spotrebiteľa, prevod na účty iného veriteľa, započítanie na úhradu iných záväzkov spotrebiteľa, alebo poštovú poukážku. V prípade poskytnutia nového úveru, ktorým má byť splatený úver predchádzajúci, je však nevyhnutné, aby bol tento predchádzajúci úver jasne a jednoznačne špecifikovaný. Zo zmluvy o úvere č. 2 nevyplýva, aký konkrétny záväzok (podľa zmluvy o úvere č. 2 vo výške 4 244,02 eur) mal byť žalovanej z úveru č. 2 refinancovaný. Pokiaľ ide o úver zo zmluvy o úvere č. 1, súd dáva do pozornosti, že tento úver poskytol žalovanej iný subjekt odlišný od poskytovateľa úveru č. 2, pričom zmluva o úvere č. 2 nikde neuvádza, že spoločnosti PLENKALL SK s.r.o. ako veriteľovi z úveru č. 1 má byť poukázaná akákoľvek peňažná čiastka za účelom splatenia predchádzajúceho záväzku žalovanej. S poukazom na uvedenú nejednoznačnosť v špecifikácii úveru, ktorý mal byť novým úverom č. 2 splatený, súd dospel k záveru, že nie je možné do sumy, ktorá bola žalovanej skutočne poskytnutá zahrnúť sumu použitú na splatenie akéhokoľvek iného záväzku žalovanej. Podľa zmluvy o úvere č. 2 mala byť žalovanej poskytnutá suma vo výške 305,98 eur. Poskytnutie sumy vo výške 305,98 eur žalovanej súd preukázané nemal, pretože žalovaná toto poprela a svoje tvrdenia preukázala výpisom z účtu (č. I. 127 spisu), z ktorého súd zistil, že žalovanej bola skutočne poskytnutá len suma vo výške 220,98 eur. Žalobca poskytnutie vyššej peňažnej čiastky žalovanej nepreukázal. Z výpisu predloženého žalobcom k zmluve o úvere č. 2 (č. I. 109 spisu) mal súd preukázané, že žalovaná na predmetný úver predchodcovi žalobcu zaplatila spolu 1 340,80 eur. Z uvedeného vyplýva, že suma vo výške 220,98 eur tak bola žalobcovi, resp. jeho právnemu predchodcovi vrátená. Pretože nárok žalobcu voči žalovanej titulom zmluvy o úvere č. 2 uzavretej s právnym predchodcom žalobcu na zaplatenie ďalšej peňažnej čiastky nad poskytnutú sumu 220,98 eur dôvodný nie je, súd žalobu zamietol.

46. Toto odôvodnenie súd ďalej dopĺňa, že súd jasne rozlišuje medzi spoločnosťami PLENKALL SK s.r.o., IČO: 46699864 so sídlom Macharova 1104/3, 851 01 Bratislava, ďalej Plenkall Money s.r.o., IČO: 04092155 so sídlom Růžová 951/13, Praha, Česká republika a PLENKALL a.s., IČO: 36706639, so sídlom Macharova 1104/3, Bratislava. Jednotlivé spoločnosti súd uvádzal aj predchádzajúcim rozsudku a tieto si nezamieňal. Súdu je zrejmé aj to, s ktorými z uvádzaných spoločností žalovaná jednotlivé zmluvy o úvere uzavrela. Pokiaľ ide o pojem „refinancovanie úveru“ - tento pojem je uvedený priamo v zmluve o úvere č. 2, napriek tomu, že žalobca sám uvádza, že novým úverom mal byť splatený záväzok žalovanej voči inej spoločnosti. Napriek skutočnosti, že sa jedná o tri celkom odlišné právnické osoby, neuniklo pozornosti súdu ich vzájomné personálne prepojenie vzhľadom na tú skutočnosť, že štatutárnym orgánom je v prípade všetkých zmienených spoločností práve Ing. Miroslav Bezděk, bytom Macharova 1104/3, Bratislava.

47. Súdu je zrejmá i tá skutočnosť, že zmluvu o úvere č. 1 zo dňa 26.1.2015 uzavrela ako veriteľ (poskytovateľ úveru) so žalovanou obchodná spoločnosť PLENKALL SK s.r.o., pričom na základe tejto zmluvy bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 1 500 eur, ktorý bol splatný v 48 mesačných splátkach po 89,22 eur. Žalovaná tak bola v zmysle tejto zmluvy povinná zaplatiť celkovú sumu vo výške 4 282,56

eur. Úroková sadzba bola podľa zmluvy 29,99 % ročne, ročná percentuálna miera nákladov (ďalej len „RPMN“) úveru bola 89,92 %. Priemerná RPMN v zmluve uvedená nebola. V súlade s ustanovením § 9 ods. 1 písm. y) zák. č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom k 26.1.2015 zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> musí obsahovať priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú ku dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok. Pokiaľ uvedená náležitosť zmluvy absentuje, podľa § 11 ods. 1 písm. b) zák. č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom k 26.1.2015 sa poskytnutý spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Údaj RPMN je pre spotrebiteľov najdôležitejší ukazovateľ ceny úveru <<https://sk.wikipedia.org/wiki/%C3%9Aver>>, vyjadruje celkovú úrokovú mieru úveru alebo pôžičky, lebo zohľadňuje nielen úrok, ale aj ostatné poplatky súvisiace s úverom. V zmluve o úvere zo dňa 26.1.2015 je síce RPMN úveru uvedená, priemerná RPMN však v zmluve uvedená nie je, teda žalovaná ako spotrebiteľ nemala možnosť na základe údajov v zmluve uvedených porovnať parametre úveru s úvermi inými a tak vyhodnotiť, či je poskytovaný úver pre ňu výhodný alebo nie. Z hodnôt RPMN zverejnených Ministerstvom financií Slovenskej republiky v tabuľke „Súhrnné informácie o údajoch novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 4. štvrťrok 2014“, t. j. štvrťrok predchádzajúci uzavretiu zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 1, súd zisťoval údaj o priemernej RPMN za uvedené obdobie. Pre spotrebiteľské úvery so zabezpečením so zmluvnou splatnosťou od 1 do 5 rokov, pričom sa jedná o typ spotrebiteľského úveru ako je uvedený v riadku č. 3 uvedenej tabuľky, súd zistil hodnotu priemernej RPMN v období 4. štvrťrok 2014 vo výške 19,37 %. Pokiaľ bola v zmluve uvedená RPMN vo výške 89,92 % a táto zodpovedá poskytnutému úveru, súd dáva do pozornosti, že RPMN podľa zmluvy viac ako štvornásobne prevyšuje priemernú RPMN iných úverov, ktoré boli v danom čase bankovými i nebankovými subjektami poskytované. Uvedené súd považuje za značne neprimerané, a preto je možné zmluvu o úvere č. 1 považovať v časti dojednanej odplaty za absolútne neplatnú. S poukazom na právne posúdenie zmluvy v časti dojednanej odplaty ako absolútne neplatnej ako aj vzhľadom na nedostatok obligatórnych náležitostí zmluvy o úvere č. 1 majúci za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru zo zmluvy o úvere č. 1, by veriteľovi zo zmluvy o úvere č. 1 nevznikol nárok na zaplatenie sumy vo výške 4 282,56 eur, ale len nárok na vrátenie tej sumy, ktorú žalovanej skutočne poskytol.

48. Už v predchádzajúcom rozsudku súd poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 31.10.2017, č. k. 6Co/192/2016 <<http://merit.slv.cz/6Co/192/2016>>. V danej veci išlo podobnú situáciu, keď banka svojmu klientovi poskytla úvery za účelom úhrady záväzkov klienta voči banke na základe skorších úverových zmlúv. Krajský súd v ňom konštatoval cit.: „Zdá sa, že skutočnú výšku dlhov zo skorších úverov neposudzoval žiadny súd ale samotná banka na preplatenie všetkého, čo stanovila ako dlh, vykontrahovala nový úver, teda bez objektívneho posúdenia skutočnej výšky pohľadávky a jej príslušenstva. A banka to robila opakovane. Vygradovanie úverovania bolo len logickým zavŕšením procesu poskytovania úverov a zdá sa, že bez adekvátneho posúdenia bonity dlžníkov. Poskytnutie nového úveru a navyše bez zachovania kontinuity ochrany normami predpisov o spotrebiteľských úverov je spojené so spoločensky nežiaducimi rizikami. Po prvé ide o riziko, že neskorším úverom si banka preplatí aj plnenie z nečestných klauzúl. Okrem iného môže ísť napríklad o úroky (zmluvné) aj po splatnosti a úročenie nad zákonom stanovený administratívny limit úrokov z omeškania, a teda v rozpore s § 517 ods. 2 OZ <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> v spojení s nariadením vlády č. 87/1995 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1995/87/>> Z. z., príp. o neprijateľné poplatky alebo plnenie úrokov napriek bezúročnosti úveru. Po druhé ide o riziko, že neskorším úverom banka prekryje iné neprijateľné podmienky dojednané v skoršom úvere, napríklad neprijateľnú zmluvnú podmienku o predčasnom splatení (de fault) a iné. Tým, že novším úverom si banka doslova vytvorí stav na úhradu pohľadávky zo skoršieho úveru, môže sa spoliehať na to, že nikto nikdy sa už nebude zaoberať zmluvnými podmienkami skoršieho už „splateného“ úveru. Po tretie môže ísť o riziko, že sa dlžníci dostanú mimo úroveň ochrany pravidiel, ktoré dopadajú na spotrebiteľské úvery. Ide o typický prípad, keď na úhradu viacerých spotrebiteľských úverov sa poskytne nový vyšší úver, a to vo výške, ktorá je mimo rámec spotrebiteľských úverov. Spotrebiteľia sa tak dostávajú do nepriaznivejšej sféry úverovania mimo pravidiel pre spotrebiteľské úvery, teda sa im zhoršuje právna situácia, hoci plnia účelom výplaty skorších úverových záväzkov, ktoré plynú zo spotrebiteľských úverov. Rizikom je aj preplatenie plnení z premlčaných práv a ii.“

49. Vzhľadom k tomu, že nebolo preukázané poskytnutie sumy vo výške 4 244,02 eur žalovanej spôsobom, že tým mal byť splatený jej predchádzajúci peňažný záväzok, nie je pre rozhodnutie sporu v tejto veci posudzovanie predchádzajúcej zmluvy o úvere č. 1 relevantné. Vzhľadom však na praktiky

veriteľov zo zmluvy o úvere č. 1 a zmluvy o úvere č. 2 súd uvedené skutočnosti nemohol nechať bez povšimnutia a zdôrazňuje, že aj v prípade, ak by refinancovanie predchádzajúceho záväzku žalovanej zo zmluvy o úvere č. 1 žalobca preukázal, nárok na zaplatenie celej požadovanej sumy (4 244,02 eur) by určite nepovažoval za dôvodný. Je totiž neprijateľné, aby sa pravidlá poskytovania spotrebiteľských úverov obchádzali a neskoršími úvermi prekývali zjavne nevýhodné podmienky predchádzajúcich úverov.

50. K uvedenému súd dopĺňa, že nárok žalobcu na zaplatenie žalovanej sumy nie je možné vyvodiť ani z notárskej zápisnice č. N274/2016 zo dňa 23.3.2016, v ktorej žalovaná ako povinná pred notárom JUDr. Vladimírom Kaanom, notárom so sídlom v Bratislave uznala svoj záväzok voči predchodcovi žalobcu a súhlasila v ňom s exekúciou. Je potrebné poukázať na skutočnosť, že notárska zápisnica bola spísaná dňa 23.3.2016, teda v čase, kedy ešte dlh žalovanej voči predchodcovi žalobcu neexistoval. V čase spísania notárskej zápisnice existoval len záväzok žalovanej vrátiť v určitej lehote úver, ktorý jej žalobca poskytne a do budúca bolo možné len predpokladať, že nesplácaním úveru v dohodnutých podmienkach by mohol dlh na strane žalovanej vzniknúť. Ku dňu spísania notárskej zápisnice ešte žalovanej peňažné prostriedky titulom zmluvy o úvere č. 2 zo dňa 4.3.2016 ani neboli poskytnuté (suma 220,98 eur jej bola pripísaná na účet až dňa 29.3.2016 a ďalšia suma jej poskytnutá nebola vôbec - súd poukazuje na vyššie uvedený právny záver o tom, že nemal preukázané ako, kedy a v akej výške mal byť ktorý konkrétny záväzok žalovanej refinancovaný). Ak v čase spísania notárskej zápisnice neexistoval dlh žalovanej, žalovaná nemohla takýto dlh platne uznať. Uznať záväzok alebo uznať dlh je právo dlžníka, ktoré v budúcnosti môže realizovať, ale aj nemusí. Záleží to od rôznych okolností, ktoré nastanú až v budúcnosti. Dohoda, ktorou sa niekto vzdáva práv, ktoré môžu vzniknúť až v budúcnosti, je absolútne neplatná (§ 574 ods. 2 a § 39 Občianskeho zákonníka). Ak úkon, dohoda, ktorou sa niekto vzdáva práv, ktoré môžu vzniknúť až v budúcnosti, je absolútne neplatný právny úkon, potom žalovaná nemohla svojím konaním v notárskej zápisnici jednoducho uznať dlh čo dôvodu a výšky, ale ani súhlasiť s vykonateľnosťou notárskej zápisnice. Pokiaľ preto žalobca poukazyval na notársku zápisnicu z 23.3.2016 ako na nespochybniteľný dokument, súd k uvedenému uvádza, že tento dokument za nespochybniteľný nepovažuje, práve naopak, predmetná notárska zápisnica existenciu záväzku žalovanej voči predchodcovi žalobcu nijako nepotvrzuje.

51. Nárok žalobcu nevyplýva ani z platobného rozkazu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 23Up/118/2018 zo dňa 23.3.2018 vydaného v rámci upomínacieho konania. Je potrebné pripomenúť, že tento platobný rozkaz bol vydaný len na základe žaloby a listinných dôkazov predložených žalobcom a bez vyjadrenia žalovanej. Tým, že žalovaná v zákonnej lehote podala voči platobnému rozkazu odpor, sa platobný rozkaz sa zrušil (§ 11 ods. 5 zákona č. 307/2016 Z. z.). Žalobca následne navrhol pokračovať v konaní v zmysle § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. a vec bola postúpená Okresnému súdu Nitra. Skutočnosť, že upomínací súd žalobe vydaním platobného rozkazu vyhovel v celom rozsahu v žiadnom prípade neznamená, že nárok žalobcu je nespochybniteľný.

52. Žalobca ďalej vo svojej argumentácii akcentoval význam rozhodnutí vydaných v rámci trestného konania voči žalovanej. Poukazyval na uznesenie Okresnej prokuratúry Nitra zo dňa 19.5.2021, ktorým bolo zrušené uznesenie vyšetrovateľa OR PZ v Nitre, ktorým žalovanej vzniesol obvinenie pre prečin úverového podvodu ako aj na uznesenie o začatí trestného stíhania, ktoré bližšie nekonkretizoval. Žiadne z uvedených uznesení podľa názoru súdu dôvodnosť samotného nároku žalobcu uplatneného v tomto konaní nepotvrdzujú ani nevyvracajú. Pokiaľ ide o uznesenie Okresnej prokuratúry Nitra z 19.5.2021 toto naopak potvrdzuje nezákonnosť trestného stíhania voči žalovanej.

53. Žalobca ďalej poukazyval na uznesenie Krajského súdu v Nitre, ktorým bol zrušený prvý rozsudok súdu prvej inštancie v tejto veci. Tu je potrebné zdôrazniť, že zrušenie rozsudku bez ďalšieho automaticky neznamená, že súd prvej inštancie je po opätovnom prerokovaní sporu povinný rozhodnúť iným spôsobom a žalobe v tomto prípade bezpodmienečne vyhovieť. Súd prvej inštancie si uvedomuje, že je v ďalšom konaní po zrušení prvého rozsudku viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP), avšak zo zrušujúceho uznesenia nevyvodil takú nesprávnosť predchádzajúceho právneho posúdenia, ktorá by odôvodňovala iné rozhodnutie v tomto spore.

54. Žalovaná sa v tomto konaní domáhala nároku na zaplatenie sumy vo výške 1 119,82 eur. Tento nárok súd po jeho upresnení žalovanou na základe podania z 19.3.2021 (č. I. 265 spisu) posúdil ako vzájomnú žalobu uplatnenú žalovanou titulom bezdôvodného obohatenia, ktorého sa žalovaná voči žalobcovi

domáha s poukazom na skutočnosť, že titulom neplatnej zmluvy o úvere č. 2 právnenému predchodcovi žalobcu zaplatila viac ako bola povinná.

55. Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

56. Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

57. Podľa § 456 Občianskeho zákonníka predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

58. Podľa § 457 Občianskeho zákonníka ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

59. Bezdôvodné obohatenie je v Občianskom zákonníku konštruované ako záväzkový právny vzťah medzi tým, kto sa na úkor iného obohatil, a tým, na úkor koho došlo k bezdôvodnému obohateniu. Ustanovenie § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka obsahuje exemplifikatívny výpočet jednotlivých skutkových podstatôt bezdôvodného obohatenia. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov (§ 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka). V súlade s ust. § 454 Občianskeho zákonníka sa bezdôvodne obohatil aj ten, za koho sa plnilo, čo podľa práva mal plniť sám. Inštitút bezdôvodného obohatenia vyjadruje zásadu občianskeho práva, že nikto sa nesmie bezdôvodne obohatiť na úkor iného, a pokiaľ k tomu dôjde, je povinný takto získaný prospech vrátiť (rozsudok Najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 124/2002). Predpokladom vzniku bezdôvodného obohatenia je teda obohatenie sa obohateného na úkor iného. Znamená to, že majetok obohateného sa zvýši a majetok iného sa o túto časť zmenší, obe podmienky musia byť splnené súčasne. Vyžaduje sa existencia kauzálneho nexu medzi majetkovým prospechom obohateného a majetkovou ujmom poškodeného.

60. Súd mal po vykonanom dokazovaní preukázané, že žalovanej bola na základe zmluvy o úvere č. 2 skutočne poskytnutá len suma vo výške 220,98 eur. Z tvrdení žalobcu ako aj z výpisu pohybov k úveru č. 1008011488 predloženého žalobcom (č. l. 95 spisu) súd zistil, že žalovaná uhradila žalobcovi splátky v sume spolu 1 340,80 eur. Záporný rozdiel medzi žalobcom skutočne poskytnutým plnením a vykonanými úhradami žalovanej je vo výške 1 119,82 eur a tvorí bezdôvodné obohatenie žalobcu, ktorého vydania sa žalovaná v tomto konaní domáhala. S poukazom na už uvedené skutočnosti mal súd vznik bezdôvodného obohatenia na strane žalobcu preukázaný, a preto vzájomnej žalobe žalovanej o vydanie bezdôvodného obohatenia vyhovel.

61. Súd pre úplnosť uvádza, že sa zaoberal aj vyjadrením zástupcu žalobcu na pojednávaní dňa 13.9.2021, ktorý naznačil, že by bolo vhodné, aby súd vyčkal s rozhodnutím na rozhodnutie trestného súdu, pretože aj v trestnom konaní si uplatnil nárok voči žalovanej z toho dôvodu, či žalobca týmto navrhoval prerušenie konania. Vzhľadom na neurčitosť samotného vyjadrenia ako aj vzhľadom na skutočnosť, že súd nemal preukázané, že voči žalovanej v súčasnosti prebieha trestné stíhanie, sa súd uvedeným návrhom ďalej nezaoberal.

62. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

63. V tomto spore bola v celom rozsahu procesne úspešná žalovaná, pretože súd žalobu žalobcu smerujúcu voči nej zamietol a zároveň vyhovel jej vzájomnej žalobe voči žalobcovi. Žalovanej súd preto priznal nárok na náhradu trov konania tak pred súdom prvej inštancie ako aj nárok na náhradu trov odvolacieho konania s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku, a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Nitra na Krajský súd v Nitre. (§ 362 ods. 1 CSP), ktorá lehota podľa § 2 ods. 1 zákona č. 62/2020 Z.z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v čase odo dňa účinnosti tohto zákona t.j. od 27.3.2020 do 30. apríla 2020 neplynie.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka tohto konania. (§ 127 ods. 1 a ods. 2 CSP) V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 364 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP)

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 ods. 3 CSP)

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.